

SKARBIEC
DLA
DZIECI.

*a Biblioteki
Monsy...*

(SNOPEK I.)

1830.

KWIECIEŃ

W PUŁAWACH

W Drukarni Bibliotecznej.

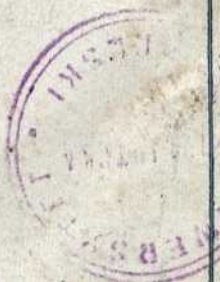

Fig. 2.

Fig. 1.

(Castor Fiber — Le Castor — Der Biber.)

Bóbr jest jednym z najprzemysłniejszych i najciekawszych zwierząt. Mieszka w krajach zimnych i umiarkowanych Europy, Azji, Ameryki — najwięcej ich jest w bezludnych krajach Ameryki północnej, nad brzegami wielkich rzek.

Zwierzę to ma 2 lub 3, stopy długości, nielicząc ogona. Ogon jest o połowę tyle długości, szeroki, mięsisty i łuską pokryty. Mięso Bobra jest jadalne, a szczególnie ogon który ma zupełnie smak rybi. — Bóbr ma łapy bardzo krótkie; przednie (fig. 2.) są małe i bez błony; tylne (fig. 1.) opatrzone błonami, które równie jak ogon, służą mu do pływania i ponurzania się. Zwyczajny kolor Bobra jest ciemno kasztanowaty; są jednak niekiedy zupełnie czarne i zupełnie białe. — Skury Bobrowe są znakomitym przedmiotem handlu; raz jako używanie na futra; drugi raz jako, dla włosu miękkiego i świecącego, służą za materiał do kapeluszy, do cienkich sukien, rękawiczek i ponczoch.

Bóbr ma, pod ogonem przy tylnych nogach, we właściwych do tego woreczkach, pewną tłustość podobną do wosku, tak zwaną *strojem bobrowym*, (Castoreum) który używanym bywa za lekarstwo.

Bobry lubią miejsca odludne, ciche, lasem porośłe, nad rzekami, gdzie zakładają istne rzeczypospolite w których zgromadzają się czasem do 200 razem. — Żadne zwierzę czworonożne, niema więc ochoty do pracy, ani zdatności w przygotowaniu sobie pomieszań — Bóbr nie tylko, jak Wydra mieszka w wydrążeniach podbrzeżnych rzek, lecz buduje sobie właściwe domy o kilku piątrach i apartamentach, do czego ścina i obrabia największe drzewa. Obiera sobie w tém celu miejsca niegłębokie, cieniste, najczęściej na zatokach rzecznych. Żeby mu na wodzie niezabrakło, zaczyna naprzód cokolwiek niżej układać tamę ukośną poprzek rzeki z dziwną sztuką i starannością. Na spód kładzie wielkie drzewa które utwierdza palami, na ukos przeciw pędowi rzeki wbijanemi; na takowym pokładzie wznosi tamę do 4, do 5 łokci szeroką, z gałęzi plecionych, mułu, i gliny z piaskiem, nogami mieszaną i ogonem ubitą, dziwnej trwałości.

Domy Bobrów są czasem samotne, czasem kilka i kilkanaście razem, rozmaitej wielkości — ściana otaczająca jest krągłą lub owalną; miewa obwołu do 30, wysokości do 8 stop. Dom stoi na porządnym fundamentach ułożonych z drzewa; pokryty jest dachem krągłym sklepieniem, a wszystko wyprawionem jest grubą warstwą mułu i gliny. Dom takowy ma zazwyczaj trzy piętra jedno pod wodą, drugie równo z wodą, a trzecie nad wodą. — Każde piętro ma dwa wychody: na brzeg i na rzekę. Lecz ten przemysł Bobra najwięcej jest rozwinięty w pustyniach Ameryki. Gdy się kraj zaludnia, rzeczypospolite Bobrów zmniejszają się, a przemysł ich na prostych norach i budach przestaje.

Bobr karmi się korą wierzbową, brzożową, samem drzewem świeżym; różnemi ziołami; trzećinami, i je także ryby i raki. Polują nań siećmi, sidłami i psami. — Złowiony za młodu łatwo przyswoić się daje.

Bobry w dawniejszych czasach były bardzo pospolite w Polsce. Są ślady w historii że nad Nidą i Narwą, w trzynastym wieku, utrzymywano osobnych urzędników Bobrowych; a statut Litewski uznał potrzebę szczególnym artykułem włascicielstwo Bobrów zabezpieczyć. Najwięcej Bobrów znajdowało się na rzekach Poliskich; dotąd w puszczy Białowiezkiej znaczna ich liczba się chowa. Według Rzeczyńskiego, nad Berezyną, Bobry zupełnie białe postrzegać się często dawały, i jeden z takich, za jego czasów, do muzeum Drezdeńskiego został posłany.

CENA PRENUMERATY NA SKARBIEC.

z Rycinami Kolorowemi:

Rocznie złp. 36.

Kwartalnie 9.

z Rycinami Czarnemi:

Rocznie złp. 24.

Kwartalnie 6.

